

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΟΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών

Έτος Ιδρύσεως 1952

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Ι. Γουλής

Α' Αντιπρόεδρος
Κ. Τριανταφύλλου

Β' Αντιπρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

Γενικός Γραμματέας
Μ. Οικονόμου

Ειδικός Γραμματέας
Γ. Καραμανώλης

Ταμίας
Α. Πρωτοπαπάς

Μέλη
Π. Αποστολόπουλος
Ι. Βλαχογιαννάκος
Κ. Θωμόπουλος

ΤΜΗΜΑΤΑ (Πρόεδροι)

Ενδοσκοπικό
Ι. Παπανικολάου

Παγκρέατος-Χοληφόρων
Ι. Κατσοριδιάκης

Ογκολογικό
Ι. Καραϊτιανός

Παχέος Εντέρου-Πρωκτού
Δ. Νάστου

Βορείου Ελλάδος
Ι. Αβραμίδης

Δοκίμων Μελών
Γ. Καραμπέκος

Νοσηλευτικό
Β. Χασκώνη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
Πρόεδρος
Σ. Μιχόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ
Πρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

ANNALS OF
GASTROENTEROLOGY
Διητής Σύνταξης
Ι. Κουτρομπάκης

Αθήνα 4 Νοεμβρίου 2019

Α.Π. 7824

Προς: τον Πρόεδρο του
Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου
κ. Α. Εξαδάκτυλο
pisinfo@pis.gr

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Σας επαναπροωθούμε την αλληλογραφία με το Υπουργείο Υγείας σχετικά με το μείζον θέμα της συνταγογράφησης ναρκωτικών φαρμάκων που χρησιμοποιούνται για την καταστολή στην ενδοσκόπηση από γαστρεντερολόγους. Σε επαφή μας με τον υφυπουργό Υγείας κ. Β. Κοντοζαμάνη αλλά και με στελέχη του Υπουργείου Υγείας, προτείνουμε δύο πιθανές λύσεις:

1. Υπουργική απόφαση που να επιτρέπει τη συνέχιση της συνταγογράφησης με το χειρόγραφο σύστημα μόνο για ειδικούς γαστρεντερολόγους και μόνο για δύο φαρμακευτικές ουσίες και τα αντίδοτά τους (Πρόταση του Προέδρου του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου). Η πρόταση αυτή μάλλον δεν προκρίθηκε.

2. Τροποποίηση του νόμου με τροπολογία σε ένα από τα επόμενα νομοσχέδια του Υπουργείου Υγείας.

Λύση ωστόσο δεν έχει δοθεί και έχουμε την ανησυχία ότι κινδυνεύουμε να οδηγηθούμε σε αδιέξοδο.

Θεωρούμε ότι η συμβολή του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου μπορεί να είναι καθοριστική.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ι. ΓΟΥΛΗΣ

Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών

Έτος Ιδρύσεως 1952

Αθήνα 26/8/2019

ΑΠ 7784β

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Ι. Γουλής

Α' Αντιπρόεδρος
Κ. Τριανταφύλλου

Β' Αντιπρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

Γενικός Γραμματέας
Μ. Οικονόμου

Ειδικός Γραμματέας
Γ. Καραμανώλης

Ταμίας
Α. Πρωτοπαπάς

Μέλη
Π. Αποστολόπουλος
Ι. Βλαχογιαννάκος
Κ. Θωμόπουλος

ΤΜΗΜΑΤΑ (Πρόεδροι)

Ενδοσκοπικό
Ι. Παπανικολάου

Παγκρέατος-Χοληφόρων
Ι. Κατσουριδάκης

Ογκολογικό
Ι. Καραϊτιανός

Παχέος Εντέρου-Πρωκτού
Δ. Νάστου

Βορείου Ελλάδος
Ι. Αβραμίδης

Δοκίμων Μελών
Γ. Καραμπέκος

Νοσηλευτικό
Β. Χασκώνη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόεδρος
Σ. Μιχόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

ANNALS OF GASTROENTEROLOGY

Δ/ντής Σύνταξης
Ι. Κουτρομπάκης

Προς: Υφυπουργό Υγείας

yfyourgos@moh.gov.gr

Κοινοποίηση: Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο

pisinfo@pis.gr

**ΘΕΜΑ: Καταστολή και αναλγησία στην ενδοσκόπηση και
χρήση των σχετικών φαρμάκων από Γαστρεντερολόγους**

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Μόλις λίγα χρόνια πριν, στις ενδοσκοπικές πράξεις δεν υπήρχε η πρακτική της χρήσης φαρμάκων για την αναλγησία και την διαφόρου βαθμού καταστολή του επιπέδου συνείδησης των ασθενών. Η αύξηση των ενδοσκοπικών πράξεων, η ανάπτυξη των επεμβατικών ενδοσκοπικών τεχνικών και η σημαντική αύξηση των προληπτικών κολονοσκοπήσεων έχουν διευρύνει το πεδίο δράσης των γαστρεντερολόγων.

Η ανάγκη να προσφέρουμε στους ασθενείς μας υψηλού επιπέδου ιατρικές πράξεις και να μπορούμε την ίδια στιγμή να τις εκτελούμε με ιδανικές συνθήκες ηρεμίας επέβαλε αρχικά να δοκιμαστούν και στην συνέχεια να καθιερωθούν πρακτικές χρήσης φαρμάκων αναλγησίας και καταστολής από μη αναισθησιολόγους.

Στην διεθνή πρακτική αναγνωρίζονται 4 επίπεδα καταστολής του επιπέδου συνείδησης: 1. Minimal sedation (αγχόλυση). 2. Moderate sedation (συνειδητή καταστολή). 3. Deep sedation (βαθιά καταστολή) και 4. General anesthesia (γενική αναισθησία).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών

Έτος Ιδρύσεως 1952

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Ι. Γουλής

Α' Αντιπρόεδρος

Κ. Τριανταφύλλου

Β' Αντιπρόεδρος

Δ. Χριστοδούλου

Γενικός Γραμματέας

Μ. Οικονόμου

Ειδικός Γραμματέας

Γ. Καραμανώλης

Ταμίας

Α. Πρωτοπαπάς

Μέλη

Π. Αποστολόπουλος

Ι. Βλαχογιαννάκος

Κ. Θωμόπουλος

ΤΜΗΜΑΤΑ (Πρόεδροι)

Ενδοσκοπικό

Ι. Παπανικολάου

Παγκρέατος-Χοληφόρων

Ι. Κατσογιδάκης

Ογκολογικό

Ι. Καραϊτιανός

Παχέος Εντέρου-Πρωκτού

Δ. Νάστου

Βορείου Ελλάδος

Ι. Αβραμίδης

Δοκίμων Μελών

Γ. Καραμπέκος

Νοσηλευτικό

Β. Χασκώνη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόεδρος

Σ. Μιχόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρόεδρος

Δ. Χριστοδούλου

ANNALS OF GASTROENTEROLOGY

Διητής Σύνταξης

Ι. Κουτρομπάκης

Ενώ, οι χρονοβόρες ενδοσκοπικές επεμβατικές πράξεις που απαιτούν βαθιά καταστολή γίνονται αποκλειστικά σε οργανωμένες (δημόσιες και ιδιωτικές) κλινικές μονάδες με αναισθησιολογική υποστήριξη, η ήπια (αγχόλυση) και μέτρια (συνειδητή) καταστολή χρησιμοποιούνται συστηματικά σε όλο τον ανεπτυγμένο κόσμο κατά την ενδοσκόπηση του ανώτερου και κατώτερου πεπτικού από μη αναισθησιολόγους με την χρήση βενζοδιαζεπινών (κυρίως μιδαζολάμης) και αναλγησίας αφού χαρακτηρίζονται από ασφάλεια για τον ασθενή. Η πρακτική αυτή έχει πλέον μπει στην καθημερινότητα και των γαστρεντερολόγων της χώρας μας καθώς η εκπαίδευση των στην ενδοσκόπηση εμπεριέχει και την εξοικείωση με αυτή την πρακτική. Παράλληλα, πρέπει να θεσμοθετηθεί η σχετική πιστοποίηση και η ανάγκη επικαιροποίησης αυτής σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Στη διεθνή βιβλιογραφία υπάρχουν πολλές και εξαιρετικές μελέτες που αναδεικνύουν το θέμα της χρήσης βενζοδιαζεπινών και αναλγητικών από μη αναισθησιολόγους. Η πρακτική αυτή είναι πλέον καθιερωμένη σε πολλές χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου και οι επιστημονικές εταιρείες της γαστρεντερολογικής κοινότητας έχουν τοποθετηθεί με σαφήνεια επί του θέματος. Για το σκοπό αυτό η Αμερικανική και η Ευρωπαϊκή Εταιρεία Γαστρεντερολογικής Ενδοσκόπησης (ASGE και ESGE) έχουν σαφείς κατευθυντήριες οδηγίες για την εφαρμογή από γαστρεντερολόγους καταστολής και αναλγησίας στην ενδοσκόπηση, που εφαρμόζονται σε πολλές χώρες.

Πρόσφατα με την καθιέρωση της υποχρεωτικής συνταγογράφησης των σχετικών, για την αγχόλυση και αναλγησία,σκευασμάτων από αναισθησιολόγους έγινε δυσχερής έως και αδύνατη η προμήθεια τους από τους γαστρεντερολόγους που εργάζονται σε δημόσιες ή ιδιωτικές δομές υγείας με συνέπεια να προκύπτουν σοβαρές συνέπειες στην εκτέλεση των ενδοσκοπήσεων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών

Έτος Ιδρύσεως 1952

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος

Ι. Γουλής

Α' Αντιπρόεδρος

Κ. Τριανταφύλλου

Β' Αντιπρόεδρος

Δ. Χριστοδούλου

Γενικός Γραμματέας

Μ. Οικονόμου

Ειδικός Γραμματέας

Γ. Καραμανώλης

Ταμίας

Α. Πρωτοπαπάς

Μέλη

Π. Αποστολόπουλος

Ι. Βλαχογιαννάκος

Κ. Θωμόπουλος

ΤΜΗΜΑΤΑ (Πρόεδροι)

Ενδοσκοπικό

Ι. Παπανικολάου

Παγκρέατος-Χοληφόρων

Ι. Κατσογριδάκης

Ογκολογικό

Ι. Καραϊπιανός

Παχέος Εντέρου-Πρωκτού

Δ. Νάστου

Βορείου Ελλάδος

Ι. Αβραμίδης

Δοκίμων Μελών

Γ. Καραμπέκος

Νοσηλευτικό

Β. Χασκίνη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόεδρος

Σ. Μιχόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρόεδρος

Δ. Χριστοδούλου

ANNALS OF GASTROENTEROLOGY

Δι/ντής Σύνταξης

Ι. Κουτρομπάκης

1. Η εφαρμογή αυτής της απόφασης θέτει σε κίνδυνο τη συνέχιση της λειτουργίας των ενδοσκοπικών μονάδων σε όλη τη χώρα δημόσιων και ιδιωτικών, καθώς θα υπάρχει αδυναμία προμήθειας των παραγόντων που χρησιμοποιούνται για την ήπια - μέτρια καταστολή. Είναι αυτονόητο ότι έτσι δημιουργείται ένα ανυπέρβλητο εμπόδιο στην ομαλή λειτουργία του συστήματος υγείας καθώς η ενδοσκόπηση κατέχει κομβικό ρόλο στη διερεύνηση και αντιμετώπιση πολύ μεγάλου αριθμού νοσημάτων.

2. Η επιστροφή ουσιαστικά στα «πέτρινα» χρόνια της απουσίας αναλγησίας και αγχόλυσης θα αποτρέψει σημαντικό αριθμό πολιτών να υποβληθούν στην προληπτική κολonosκόπηση με συνέπεια στην ουσιαστική ακύρωση κάθε προσπάθειας στην κατεύθυνση της πρόληψης του καρκίνου παχέος εντέρου.

3. Αν για κάθε διαγνωστική ή/και ήπια επεμβατική ενδοσκόπηση που δεν απαιτείται βαθιά καταστολή χρειάζεται αναισθησιολογική υποστήριξη θα υπάρξει black out τόσο στα δημόσια νοσοκομεία όσο και στα ιδιωτικά ενδοσκοπικά ιατρεία και κέντρα αλλά και στις ιδιωτικές κλινικές καθώς ο αριθμός των αναισθησιολόγων που θα απαιτούνταν είναι τεράστιος και δεν είναι διαθέσιμος.

4. Σημαντικός αριθμός νέων συναδέλφων που έχουν απόλυτη επάρκεια στην διαχείριση ασφαλών πρακτικών αγχόλυσης και αναλγησίας θα βρεθούν σε αδυναμία άσκησης της ιατρικής επιστήμης τους ενισχύοντας έτσι ακόμη περισσότερο το μεταναστευτικό ρεύμα προς το εξωτερικό.

5. Το κόστος της εφαρμογής της νομοθεσίας με την ανάγκη παρουσίας αναισθησιολόγου είναι τεράστιο τόσο για το δημόσιο σύστημα υγείας όσο και για τους ασθενείς καθώς μετατρέπεται μια απλή και φτηνή για τα διεθνή δεδομένα, εξέταση σε οικονομικά δυσβάσταχτη

Ο χρόνος είναι ώριμος και για την χώρα μας να καθιερωθούν εθνικές κατευθυντήριες οδηγίες και να αναπροσαρμοστεί ανάλογα και η εθνική νομοθεσία.

Η γαστρεντερολογική κοινότητα είναι έτοιμη με τα θεσμικά της επιστημονικά και επαγγελματικά όργανα: την Ελληνική Γαστρεντερολογική Εταιρεία (ΕΓΕ) και την Επαγγελματική Ένωση Γαστρεντερολόγων Ελλάδος (ΕΠΕΓΕ) να εργαστεί και να καταθέσει σε σύντομο χρόνο επικαιροποιημένες προτάσεις - οδηγίες με βάση την εθνική και διεθνή εμπειρία και τις υπάρχουσες διεθνείς κατευθυντήριες οδηγίες, έχοντας πάντα σαν οδηγό το δεοντολογικό μας καθήκον απέναντι στους ασθενείς και την ίδια την κοινωνία μας. Κάθε κακή πρακτική από όποιον και αν ασκείται και όπου και αν ασκείται θα μας βρίσκει πάντα απέναντί της.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΑΣΤΡΟΕΝΤΕΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών

Έτος Ιδρύσεως 1952

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος
Ι. Γουλής

Α' Αντιπρόεδρος
Κ. Τριανταφύλλου

Β' Αντιπρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

Γενικός Γραμματέας
Μ. Οικονόμου

Ειδικός Γραμματέας
Γ. Καραμανώλης

Ταμίας
Α. Πρωτοπαπάς

Μέλη
Π. Αποστολόπουλος
Ι. Βλαχογιαννάκος
Κ. Θωμόπουλος

ΤΜΗΜΑΤΑ (Πρόεδροι)

Ενδοσκοπικό
Ι. Παπανικολάου

Παγκρέατος-Χοληφόρων
Ι. Κατσογριδάκης

Ογκολογικό
Ι. Καραϊτιανός

Παχέος Εντέρου-Πρωκτού
Δ. Νάστου

Βορείου Ελλάδος
Ι. Αβραμίδης

Δοκίμων Μελών
Γ. Καραμπέκος

Νοσηλευτικό
Β. Χασκώνη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Πρόεδρος
Σ. Μιχόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πρόεδρος
Δ. Χριστοδούλου

ANNALS OF GASTROENTEROLOGY

Δινήτης Σύνταξης
Ι. Κουτρομπάκης

Έχοντας υπ' όψη όλα τα παραπάνω, ζητάμε άμεσα συνάντηση από τα υπεύθυνα θεσμικά όργανα της πολιτείας ώστε να «παγώσει» προσωρινά κάθε διαδικασία που δημιουργεί προσκόμματα στην άσκηση της ιατρικής από την γαστρεντερολογική κοινότητα της χώρας, διευκολύνοντας την χρήση βενζοδιαζεπινών και αναλγητικών κατά την ενδοσκόπηση, για όσο χρόνο χρειαστεί ώστε να καταλήξουμε σε κοινά αποδεκτές θέσεις αποτρέποντας έτσι ένα ενδοσκοπικό γαστρεντερολογικό black out.

Με εκτίμηση

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ι. ΓΟΥΛΗΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Μ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

